

Naše slike.

Ledena palača na Nevi (str. 201.), slika V. Jakobija, nam kaže pustni prizor v Peterburgu. Neva je zamrznila, in iz ledu so postavili palačo, v katero se gnetejo pustne šeme. Pod ledenim baldahinom čepi „carska dvojica“, pred katero gre spredu: spredaj ceremoniar, potem pa najrazličnejša družba, v kateri opazite tudi medveda in zajca. — Čisto nasprotnega duha je pa M. Nesterova „Slovesna obljuba“ (str. 216.), katera nosi v ruščini naslov „Veliko postrizenje“. Kako resno korakajo ruske redovnice v sprevedu v cerkev z brlečimi svečami! Globoka verska resnost je razlita nad to krasno sliko. — Ruska plemkinja (str. 248.) našega slikarja g. Petra Žmitka je že na drugi slovenski umetniški razstavi obrnila nase marsikateri pogled. Lepo ji stoji krasni naglavni nakit, nasut z biseri in dragulji, skrbno čuvana dedščina domače hiše. — Fonograf poslušajo Indijanci (stran 256). Ni še dolgo, odkar je stopil pred svet slavni Amerikanec Edison s to svojo iznajdbo. Ko govoriš ali poješ, se trese zrak, in sicer ima vsak glas svoje posebne zračne tresljaje. Ko udari glas na napeto kožico, se trese tudi ta, in na njej pritrjena ost zariše vsak tresljaj natanko v občutno ploščo. Kadar gre ost zopet čez ploščo, se vzbujajo zopet isti glasovi, ki odgovarjajo tem tresljajem, in tako se shranjuje glas v fonografu, da ga lahko obudiš, kadarkoli hočeš. To se čudijo preprosti Indijanci, kako da morejo pesmi z godbo doneti iz tega majhnega stroja!

Dva ruska koncerta v Ljubljani.

Prošli mesec je Ljubljana slišala dva ruska koncerta, ki sta zbudila veliko pozornost.

„Glasbena Matica“ je priredila dne 7. marca koncert, pri katerem je sodelovala gospa Marija Ivanovna pl. Gorlenko-Dolina, primadona carske opere v Peterburgu in solistinja ruskega carja. Ta koncert je bil eden najsijajnejših, kar jih je doslej priredila naša „Glasbena Matica“. Slavna ruska pevka je podala res veličasten zgled velike ruske glasbene umetnosti. Njena najizbornejša uloga je „Vanja“ iz Glinkove opere „Žiznj za carja“, iz katere je zapela arijo v samostanu. Romanca Pavline iz Čajkovskega

sanjave opere „Pikova dama“, slavna, po narodnem motivu zložena „Uspavanka“ iz Smětanove „Hubičke“, več napevov Cezarja Kjuja, Kalinnikova, Dargomyžskega, Grečaninova in Rimskega-Korzakova. Te sijajne točke, prednašane z največjo umetnostjo, so morale navdušiti vsakoga za velike ruske skladatelje. Na klavirju je spremljala petje gdčna Marija Nedbalova, bivša članica slovenske opere v Ljubljani, katera je zdaj stalna spremljevalka gospe Gorlenko-Doline. Igrala je tudi „Menuet“ svojega brata A. Nedbala, dirigenta „Češke filharmonije“ in briljantno „Polonezo“ Rubinsteinovo. Moški zbor „Glasbene Matice“ je pa zapel Brucknerjevo skladbo „Sen in resnica“. Bil je v resnici sijajen večer za naše glasbeno društvo.

Nadina Slavjanska je tudi obiskala Ljubljano s svojim zborom. To pot je nastopila z „velikoruskim orkestrom“. To je „orkester“, ki je večjega narodopisnega, nego umetniškega pomena. Sestavljajo ga sledeča glasbila: 1. Bala jka, ki je prav preprost instrument s tremi strunami, v raznih velikostih: piccolo, primo, alto, secondo, bas, contrabas. 2. D o m r a, najbrže naslednica stare egiptске tambure, nas spominja mandoline, ima pa le tri strune. V Rusiji so igrali nanjo prvič v XVII. stoletju na dvoru carja Alekseja Mihajloviča. Tudi ta je v raznih velikostih: piccolo, primo, alto, bas. 3. Z u d o k ima tri strune, tudi v raznih velikostih. 4. S v i r e l e so bržkone posnete po starogrških flavtah, na katere so svirali pastirji. V Rusiji so med ljudstvom znane šele od XVII. stoletja. 5. B r e l k a nas spominja piščali, ki se je ohranila pri pastirjih od najstarejših časov do današnjega dne. 6. N a k r i so lončeni lonci, ki so prevlečeni s telečjo kožo.

To so vsekako zanimiva glasbila, a s pravim orkestrom seveda ne morejo konkurirati. Bolj je uspela Nadina Slavjanska s svojim vrlo izvežbanim zborom, katerega najlepše točke so bile zopet slavne ruske narodne pesmi.

X.

Novo opero „Amaconke“ je zložil g. Viktor Parma. Igrala se je prvič dne 24. marca v deželnem gledišču z dobrim uspehom.

Društvo za krščansko umetnost v Ljubljani je v svoji odborovi seji 3. februarja 1903 ocenjevalo načrt za nove klopi v Mengšu (V u r n i k), načrt (Z u p e t t o) za prezidavo podružnice Hrovača (ž. Ribnica) za novo cerkev v Polšniku (A v s e c) in za streho